

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 5 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an 2 cor. 70 bani.

România, America și alte țări străine 11 cor. anual.

Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.
(Joi apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir petit prima de a 14 bani, a două oară
12 bani, a treia-oară 10 bani.

Congresul „națiunilor subjugate”.

(După un mare ziar din Berlin).

I.

În toial formidabilului răboiu, ce se desfășoară pe câmpurile întinse ale Europei, câți-va fanatici s'au întovărășit pentru-ca să pună în discuție, la un congres, chestiunea „națiunilor subjugate”. S'au înțeles deci să se adune în Elveția, într'o țară neutrală și să țină congresul anunțat în Lausanne. Încă mai înainte au stabilit trei zile de discuție, pe 27, 28 și 29 Iunie, după cari aveau să se hotărească a da o formulă, în care să fie exprimată dorința de libertate a acestor biete popoare, ce zic despre sine, că sunt subjugate.

Prezident al congresului a fost ales belgianul Paul Otlet, un om modest, care înainte de răboiu își depăna viața ca director al institutului bibliofil din Bruxella, unde făcea pe iubitorul de cărți prețioase și pe adunătorul de tot felul de lucruri rare. Fiind silit a-și părăsi patria, bine înțeles, că după 23 luni de pribegie el nu era chemat a conduce acest congres cu obiectivitatea, la care s'ar fi așteptat lumea. Și totuși el și-a dat silința, de-a se învinge pe sine și a izbutit, de câteva ori, să secere aplauzele tuturor pentru atitudinea sa corectă. Altădată însă, melancolia tristă din sufletul său și împrejurările personale, printre cari a trecut, nu l-au lăsat să judece drept și obiectiv, cum a fost spre pildă cazul, când Irlandezii și Egiptenii s'au plâns împotriva stăpânirii englezești, iar popoarele din Tunis și Algeria împotriva Franței și Paul Otlet a găsit pentru aceste popoare „subjugate” numai cuvinte de desaprobare.

Congresul a fost deschis la 27 Iunie, în casinoul „Montbenon”, unde de altfel se țin pertractările proceselor criminale. Între aceste națiuni subjugate se numără în momentul de față nu numai micile națiuni creștine și mohamedane ale imperiului moscovit, ci și Belgienii și Sârbii, cari și-au

trimis și ei reprezentanți la conferința aceasta. În pauzele congresului au putut cercetă, ceice au luat parte la aceste conferințe, o expoziție foarte interesantă: hărți geografice, tabele statistice și diferite tablouri au format materialul de studiat. Dupăcum se vede, aranjatorii au observat o neutralitate absolută. Sunt aduse documente atât franceze, cât și din parte germană. Deasupra unui portret, care ne înfățișază pe regele Sârbiei în costum de gală, se poate vedea o hartă germană a „Balcanilor”. Numeroasele gazete germane, apărute în timpul războiului în Litvania și în Polonia, au atras atenția privitorului.

Deodată cu ministrul de justiție al Belgiei a sosit la Lausanne și Georges Lorand, deputatul belgian, unul care a condus în timp de pace escelenta „Ligă pentru apărarea drepturilor omenești”, și care a luptat cu multă însuflețire pentru rezolvirea chestiei politice a Litvanilor, Polonilor, Georgitanilor și a Finilor subjugați țarismului.

În sala festivă a Casinoului s'au adunat la ședința de deschidere la o mie de persoane, în număr coplesitor orientali, supuși imperiului rusesc. Cu toate acestea se putea vedea exclusiv portul simplu al Europeanilor, și chiar între numeroșii mohamedani un singur preot purtă fesul național. Grusini, Tatari, Polonezi, reprezentanții iudaismului naționalist, toți acestia se amestecaseră vorbind limba franceză, ca să se poată înțelege. Capul înalt al tătarului Akshura Ogli lussuf atrăgea mai cu seamă atenția asupra sa. Acest lussuf funcționează în Constantinopol ca profesor și ca redactor al gazetei „Türk Iordü” pentru califat. Marele proprietar rus contele Tișchevits ședea împresurat de compatrioții săi. Acesta e de origine polon, însă aspiră la tronul Ucrainei, la caz că războiul îi va împlini dorințele sale.

Toți cei de față se nizuiau să-și păstreze o liniște de diplomați și să-și pună zăgaz manifestării violente a sentimentelor lor politice, când iată că prezidentul congresului, Belgianul Paul Otlet, își expune cu un înfocat patriotism punctul său de vedere, producând astfel cea mai vie animație. După aceasta apare viceprezidentul magistratului orașului Lausanne, care moderează pasiunile ce voiau să erumpă la începutul ședinței. Atrage atenția adunării cu cuvinte foarte frumoase: „D-Voastră sunteți într'o țară liberă, însă și într'o țară neutrală, și aceasta să nu o pierdeți din vedere. Nu trebuie să abuzați de ospitalitatea noastră, prin nici un cuvânt, prin nici o faptă sau declarație, care nu-i la locul ei”.

Apelul a fost un timp oare-care ascultat. Când însă prezidentul a spus totuși, că planurile Marelui Principe Nicolae vor aduce Polonilor drepturile naționale, s'a ridicat de mai multe ori un glas de protest. Aceste strigăte de protest, ivite deja la început, au dat să se înțeleagă, că pe lângă toate admonierile protectorilor elvețieni, ședințele vor fi totuși foarte sgomotoase. Profesorul de sociologie, americanul Harrow și profesorul Claparède au mai poftit celor din congres succese mari. După aceea s'a încheiat prima ședință.

După începutul ceva cam zgomotos al congresului, a urmat o pertractare foarte liniștită și curat academică asupra bazelor dreptului internațional. Adunarea s'a pus pe punctul de vedere al dreptului natural. Conform acestuia fură formulate dorințe foarte energice.

S'a pretins ca toate națiunile să rămână între granițele lor naturale, să se pună capăt anexiunilor și să nu se mai facă determinări de granițe din considerații așa numite strategice. Au fost declarate de neutrale toate râurile, canalurile și mările, și a fost foarte interesant, că și Belgienii au aderat la această idee, care conține o condamnare a sistemului de blocare al Angliei.

Georgianul Thseresteli a produs adâncă impresie prin atacurile sale contra guvernului rusesc. Citează, pe lângă aderența întregii adunări, din jurisprudenți germani, italieni și belgieni, ca să dovedească că subjugarea națiunii sale e un act de violență și nu de drept.

În sfârșit bazele acestui drept internațional natural fură formulate în șase maxime, cari conțin drepturile reciproce ale tuturor națiunilor.

După această fixare a bazelor generale de drept va veni o ședință cu mult mai sgomotoasă, unde vor avea să-și spună părerile toți reprezentanții națiunilor subjugate. Balcanicii vor începe și vor continua Apusenii. Între acestia sunt Irlandezii, Belgienii și locuitorii Luxemburgului. Încheierea vor face-o Orientalii.

Ce sperează puterile Antantei?

— După „Pesti Hirlap“, —

Articolul ce urmează l-am luat din foaia antantofiliă din Elveția „Gazette de Lausanne“, care caracterizează nimerit felul de gândire al dușmanilor nostri și din care totodată se simte frica, de care sunt cuprinse puterile Antantei, când se văd în fața clipei hotărâtoare.

În anul acesta până în momentul de față — scrie foaia susnumită — Nemții și Austro-Ungarii au fost inițiatorii. Ei au început lupta dela Verdun, care din Februarie încoace bântue cu o furie nemăpomenită, și care deja până acum e de o durată mai lungă decât memorabila luptă dela Waterloo, care a pus capăt împărăției lui Napoleon. După aceea a urmat ofensiva austro-ungară din valea râului Etsch; mișcările Bulgarilor în Macedonia grecească și în sfârșit lupta de pe mare dela Jütland. Pesimiștii ziceau, că aliații au amorțit în defensivă pasivă și neputincioasă; alții presupuneau o pregătire înceată, tainică și temeinică. Realizarea unei acțiuni comune și unitare a cerut timp mai lung, pe care puterile centrale l-au folosit spre scopul de a sili pe dușmani

la o acțiune pripită și astfel de a le zădărnici toate planurile. În timpul de față Nemții sunt legați la Verdun și aici așa s'au încurcat, încât abia cu chiu-cu vai vor mai putea scăpa. Jumătate din puterea armată a Austro-Ungariei luptă contra Italiei; Turcii sunt siliți să se apere contra trupelor victorioase ale marelui duce Nicolae Nicolaevici, iar Bulgarii lăsați singuri s'au furișat lângă pacinicul rege Constantin, câștigându-și o garanță de foarte mică valoare.

Ofensiva energică a Rușilor din Galiția fără îndoială înseamnă începutul unui nou period; e vorba de marea campanie din 1916, când aliații voese cu tot prețul să ia în mâna lor inițiativa operațiilor.

Ne mai amintind despre luptele de pe mare, cu tot dreptul putem presupune, că Englezii în scurt timp vor începe o puternică ofensivă, care va fi sprijinită de ofensiva Francezilor. Fără îndoială, în felul acesta se va sfârși măcelul, iadul dela Verdun. Statul major imperial va fi silit a se decide la defensivă. În Orient generalul Sarail dispune de-o putere armată formidabilă, odihnită, provăzută cu alimente și munițiuni din belșug, care în fiecare moment e gata să pornească contra Bulgarilor. În scurt timp puterile centrale și aliatele acestora vor avea de înfruntat pe toate fronturile puternice atacuri conduse în mod unitar. Austro-Germanii fiind împedeceți de a transporta trupe de pe-un front pe altul, se vor găsi în fața unei probleme grele. Puterea armată slăbită în ofensive de mai multe luni a Austro-Germanilor în curând se va găsi în fața cu astfel de atacuri, de sfortări, cari vor fi menite să decidă soarta războiului din 1916. În cazul însă, când aliații prin operațiunile lor nu vor putea a ajunge la un rezultat mai bun, decât cum au ajuns puterile centrale, atunci mai putem conta la un nou an de războiu. Ia o nouă campanie de iarnă, căreia îi va urma o nouă ofensivă în primăvara anului 1917.

Dacă profetiile acestea se vor realiza, și dacă aliații încep pe toate fronturile ofensiva generală: atunci aceasta va însemna nimicirea definitivă a planurilor germane, cari prin sfortări supraomenești au voit să împedece acțiunea comună și unitară a aliaților, crezând, că pe rând îi va învinge pe toți. Să presupunem, că de aici încolo aliații vor lua ofensiva, deci cu drept cuvânt

ne putem întreba: vor putea ajunge la rezultate hotărâtoare?

Dacă luăm în considerare experiențele de până acum ale războiului, acestea toate ne spun tocmai contrarul. Mai întâi orice ofensivă poate aduce numai un rezultat parțial și care trebuie plătit scump. Au doar putem aștepta vr'o inovație pe terenul de strategie sau al tacticii? Se va dovedi în curând! Dar dacă încercarea aceasta nu va reuși, atunci ne putem aștepta, că războiul după lupte îndelungate de mai multe luni să se sfârșească cu zdrobirea înceată, dar definitivă a dușmanului.

DEPEȘI

Bravura regimentelor din Ardeal.

8 Iulie — În Bucovina armatele noastre au respins pe dușman în văile Moldovei de sus Ieri la cursul superior al Prutului și la sud de Nistru luptele au fost reînsemnate. La vest și nordvest de Buciaci au fost zădărnice mai multe atacuri de ale dușmanului de altfel foarte vehemente. La sudest de Luck am silit pe dușman să se retragă.

Armatele noastre retrase din colțul râului Styr spre nord de Kolki și-au ocupat pozițiile designate lor. Dușmanul abia a putut să-le urmărească în unele puncte.

În poșta armatelor austriace, ungare și germane, cari luptă spre nord-est de Baranovici dușmanul a făcut erii noi atacuri, aducând masive enorme în luptă. Au fost zădărnice toate atacurile Regimentele noastre ardeleni s'au luptat în pozițiile lor totuși nimerite prin pușcături și au respins în repetate rânduri pe Ruși luptând cu înverșunare peșt la piept. Cadavrele rusești acopăr cu miile terenurile dinaintea tranșeele noastre.

Atacuri rusești respinse.

Budapesta, 9 Iulie În Bucovina au cucerit trupele noastre, în frunte cu reg. de inf. 13 din Galiția vestică, la Breaza, trecătoare peste râul Moldova. Spre sudvest de Kolomea au înaintat detașamente rusești peste Mikuliczyn, Altfel în Galiția ostică situația e neschimbată fără de nici un eveniment mai însemnat. În Volhinia și lângă Stobychwa pe Stocod au fost respinse atacurile rusști. Spre nordost de Baranovici s'au prăbușit înaintea frontului trupelor a-

FOIȘOARĂ

La Sinaia.

de G. Galaction.

Am urcat până sub brazii ei, deunăzi, într-o dimineață limpede și rece. Nu mai era în valea Prahovei nici verdeață, nici flori. Pădurile de fag, încovoiate pe înălțimi, păreau niște arici enormi, zgrebuliți de vremea rea. Prahova trecea pe lângă noi, palidă, grăbită, fără spume și fără adâncurile viorii de sub cerurile verei. Din teancul înalt al straturilor calcaroase, ca din niște ziduri stăvilare, musteau apele închise și înghețau în țurțuri de argint. Siluetele pe cari, în vremea bună, le investimântau coroanele arinilor, iarba cu spicul înflorit și sălbile clopoștelor violeți, erau acum numai niște schelete aspre și afumate. În uniformitatea ruginie a coamelor păduroase, apărea uneori câte un brad, ca o surprinză-

toare pâlălăe verde. Lumina soarelui cădea peculmile din dreapta, brutală și roșie, pe când în fundul defileului, unde găfăia locomotiva, era seară și era frig.

Am trecut de două ori prin două nopți scurte de câteva minute și am ieșit la larg, în valea Sinaei. Nu mai venisem pe aici de doi ani, adecă de când bătrânul și înțeleptul nostru Vodă-Carol petrecea sub brazi, la Peleş, vara lui cea din urmă. Am găsit Sinaia așa cum doream: gara pustie, cărările deșarte și pe vârfurile munților hermina iernei. Am urcat, în tristă și dulce singurătate, cărările cu trepte cari duc la mănăstire și de acolo am rătăcit în sus și în jos, fără să întâlnesc pe nimeni.

Vilele trușăse de altă dată, vilele cari răsunau de veselie aristocrată, de jocuri exotice, de franțuzește și de englezește, stăteau acum mai triste și mai pustii ca văduva din Sarepta Sidonului! Unde sunt cuconițele în toalete limpezi, domnișorii cu păr buclat (și sub bucle: ticăloși și purulenți), cățeii cu panglicuțe și copiii rău crescuți și fanfa-

roni! Unde sunt automobilele insolente, jucătorii dela masa verde și politca externă care a sperlat vara asta vulturii de pe Pietra-Arsă și l-a împins să și năpustiască cuiburile și să se stârpească! Deșertăciunea deșertăciunilor! Toate sunt deșertăciune!

M'am plimbat de alungul acelor grile închise acelor vile moarte, și m'am întrebat așa într-o doară, că ce s'au ales poezia. Literatura ori măcar sufletul așa zișilor noștri intelectuali români, de pe urma acelor câteva decenii, de când Sinaia e căutată și admirată? Alexandri a trecut pe aici și mi se pare că a lăsat patru versuri pe un perete dela Castelul Peleş. Carmen Sylva a coborât din castel, la pârăul care-i curge în poale, și a ascultat și a scris cu duioșie Poeziile Peleşului. Coșbuc a zis și el odată, frumos și dornic, cum numai el poate să zică, în (poezia Prahova);

Dar de ce fi astâmperi pasul

Prahova, de ce te miri?..

Tu te nelini pe dinaintea

Insolutei mănăstiri.

liate repetitele atacuri în coloane puternice ale Rușilor. Aviatorii noștri au aruncat bombe spre nordvest de Dubno; asupra unui sătuleț, unde se afla fără îndoială ștabul unui corp rusesc, la ceea-ce dușmanul a arborat pe casele primejdute steagul Crucei Roșii.

Germanii au respins atacurile anglo-franceze.

Berlin, 8 Iulie. — Pe ambele maluri ale râului Somme stăruința armatelor noastre au cauzat dușmanului o zi plină de decepții. Am respins în mod sângeros mai multe atacuri repetite. Numărul grozav de mare al cadavrelor engleze în fața liniei Auvillers Cantale-Maison-Bazentin-le Grand și a celor franceze de pe linia Biches Soiescourt, sunt o mărturie despre masele mari ale puterilor dușmane aruncate în foc și nu mai puțin a efectului distrugător ce l-a avut focul nostru de artilerie, mitraliere și de infanterie. Dușmanul și-a jertfit zădarnic oamenii spredrepta râului Meuse, împotriva întăririlor noastre de pe Pământul Rece n'a izbutit să câștige nici o palmă de loc. Am făcut câteva sute de prizonieri. Am respins cu multă ușurință mai multe atacuri îndreptate împotriva înălțimii dela Damboup. Activitatea artileriei și de recunoaștere a fost pe celelalte fronturi vie. În pădurea popilor am zădărnicit atacul unui detașament francez compus cam din 100 oameni.

Ofensiva anglo-franceză stagnează.

Berlin, 9 Iulie. — Spre nord de Somme s'au continuat atacurile anglo-franceze. Au fost însă toate în mod sângeros respinse. Pe frontul dintre pădurea Oville-Mametz precum și de ambele părți dela Hardecourt. Asupra păduricii din Trones a făcut dușmanul șase atacuri zădarnice. În satul Hartcourt le-a succes să pătrundă. Spre sud de Somme Francezii și au potențat focul de artilerie. Atacuri parțiale au fost zădărnice. Pe celelalte fronturi a fost în parte lupte de artilerie vioaie, atacuri cu gazuri și lupte de patrulare. În cele din urmă am făcut, spre est de Armentieres, în pădurea dela Apremont și spre sud dela Makirch vre o câțiva prizonieri. Leutnantul Mulzer a puzcat la Miramont un supraaeroplan englez (al 8-lea). M. Sa Impăratul, drept recunoștință a prestațiilor sale l'a decorat cu ordinul Pour le merit pe vrednicul aviator.

Frontul italian.

Budapesta, 8 Iulie. — Pe frontul dela Isonzo s'a întins focul de artilerie și peste

capurile de pod din Görz și Tolmein. Contra coastei dela Montfalcone au început Italianii în decursul nopții după o pregătire puternică artileristică mai multe atacuri, cari toate au fost respinse în mod sângeros. Spre sud de valea Sugana mai ține încă atacul corpurilor de armată italiană Nr. 20 22 împotriva lui Cimadueci și a muntelui Zebio. Această putere armată a dușmanului care constă din 9 divizii de infanterie și mai multe detașamente de Alpini am respins-o și ieri pricinuind dușmanului celc. mai grele pierderi. În partea din spre Ortler a fost zădărnicit un atac italian îndreptat împotriva poziției noastre de pe Ciskogel.

Ce mai fac Italianii?

Budapesta, 9 Iulie. — Focul de artilerie dela Isonzo mai ține încă. Orașul Görz și Ronziano a fost vehement bombardat în orele de seară. În numitele localități artileria dușmană și-a ales drept țintă spitalul de câmp înzestrat cu semne clar vizibile. Încercări de atacuri mai mici ale Italianilor contra capului de pod dela Görz și a spânării de munte spre-ost de Montfalcone nu au izbutit. Peste noapte o escadroană aeriană dintre ale noastre a semănat cu bombe forturile din Piari, San Canciano, Bestriana și Adria. Frontul nostru sudic din valea Sugana a stat sub fobul puternic al artileriei dușmane. Luptele de infanterie ieri nu s'au dat din partea asta.

Condițiuni de primire în școala civilă de fete a Asociațiunii și în internatul aceleia.

În clasa I a școalei civile de fete se primesc eleve:

- a) care arată prin extras din matricula botezaților ori dela forul civil, că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani și
- b) dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare).

În celelalte clase ale școalei civile de fete se primesc eleve, care dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre o clasă premergătoare la școale de asemenea categorie.

Fără asemenea atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V ori VI dela școala elementară populară, se pot primi eleve în oricare clasă a școalei civile, ce corespunde vârstei elevei, numai pe baza unui examen de primire, deus cu succes înaintea corpului profesoral al școalei, în sensul ordinațiunii ministerului regesc-ungar de culte și instrucțiune publică, dtg 11 August 1887, Nr. 29,000. Examenul de primire e scutit de taxă.

Elevele, care se înscriu întâi dată la școala noastră, au să aducă atestat școlar, extras din matricula botezaților ori dela forul civil, și certificat de revaccinare.

În cursul complementar (supletor), organizat și pentru trebuințele școalei de menaj și împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii în sensul § lui 6 din statutul de organizare al școalei, se primesc eleve care au absolvat patru clase civile (secundare). Se primesc și eleve care au absolvat numai două clase civile, ori numai școala populară dacă au t ecut de 15 ani.

Inscrierile pentru anul școlar 1916/1917 se pot face din 1—6 Septembrie 1916 stil nou.

Examenul de corigență se țin în 2 Septembrie 1916 st. n. la 8 oare a. m. cu elevele care s'au anunțat la direcțiune.

În 4 Septembrie 1916 st. n. la 8 ore a. m. se țin examenul de primire, iar în 6 Septembrie se încep prelegerile regulate.

Elevele plătesc următoarele taxe:

Taxa de înscriere (odată petru todeauna)	4 cor.
Taxa fondului de pensiune	8 "
Didactru (anual)	50 "
Taxa de întreținere în internat (anual)	750 "

Taxa pentru pian, 2 ore pe săptămână (afară de orele de exercițiu), pentru o elevă singură, 16 cor. din care sumă 2 cor. pe lună se contează institutului, pentru susținerea pianelor în stare bună pe lună; pentru două eleve împreună: 8 cor. pe lună de elevă. (Notele pentru pian: exerciții, etude, sonatine, piese, etc. după care au urmat instrucțiunea în anul din urmă, să le aducă cu sine).

Pentru limba franceză (obiect facultativ): 3 cor. pe lună.

Aceste taxe se plătesc anticipativ, în patru sau două rate, și se scotesc dela 1 Septembrie. — P. T. părinții ai elevelor sunt rugați a se prezenta la timp pentru înscriere, în interesul învățământului și a ordinii institutului.

Spesele particulare ale elevelor interne (pentru cărți, material de scris, desemn, lucru manual, îmbrăcăminte etc.) le poartă părinții deosebit și primesc dare de seamă despre ele la finea fiecărei luni.

Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare.

În caz de repășire în decursul anului din orice cauză, didactrul și taxa internatului se plătesc pe întreg pătratul de an școlar în care se anunță repășirea.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e provăzut cu apaduct, baie proprie și lumină electrică. În cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat au în fiecare zi conversație în limba franceză, maghiară și germană după trebuință. Ele se prepară și învață lecțiile sub conducerea directorului a profesoarelor și a guvernantelor.

Elevele care voiesc să fie primite în internat, (pentru școala civilă sau elementară din loc), să se anunțe de timpuriu și să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 po-

*Vezi castelul în lumină;
Brazi trăzniți pe dânsul cal
Și sub codru, visătoare
Trez în giuburi a regiunii
Palidă — e Carmen Sylve!
Al ei nume, pomeni l-va
Codru'n veci, c'a fost subț soare
Duamna Codrilor de brad.*

Vlăhuța a scris în romanul Dan, asupra Sinaei câteva pagini de intensă rechemare. A mai scris și d-l N. Petrașcu, în romanul *Maria Geba*, un episod care se întâmplă la Sinaia. Și atât. Eu unul nu-mi mai aduc aminte pe care dintre scriitorii noștri i-a mai robit această desmierdată localitate din munții românești. Caragiale și alții, cari au scris despre Sinaia, în felul lui, au altă scoatere.

De ce o fată atât de frumoasă a fost atât de rar și de puțin peșită de scriitorii noștri? Răspunsul e trist, dar trebuie să-l spunem. Sinaia era locul unde se odihneau boerii, vara, și despre boerii noștri și ale lor

nu puteau să scrie nimerit decât Caragiale, Doctorul Ureche și alți strănepoți ai lui Juvenal. Ce idilă fragedă, nevinovată, sau chiar ce pasiune strălucită era să azezi în Sinaia, când toată vara Sinaia mișuna de cuconițe în toalete străvezii, de domnișori cu Sodomă și Gomora subț pălărie, de căței cu panglicuțe și de copii obraznici!

Păcat de parcul Peleş, păcat de castelul Peleş, păcat de diadema acestor munți, insultați în fiecare vară.

Am intrat în parc, nerăbdător, să mă încredințez că și el e pustiu și că visul cel rău din timpul verei a încetat.

Era pustiu, într'adevăr. Pe poteci era un giulgiu subțire de omăt. Brazii se atingeau în aer, deși și seculari, și printre trunchiurile lor soarele privea în adânc, ca printre pilăștii unei catedrale. Nu se mișcă nimic, nu se auzea nimic. Am căutat să mă apropiez de castel, dar pătrunsesem prea sus în pădure și a trebuit să mă cobor. Am trecut pe lângă câteva castele mai mici, despre care aveam vagă idee, și am ieșit de

vale, în poalele castelului, unde a închis ochii Vodă-Carol

Era adormit și el, în soarele de iarnă, care îl scâldea de sus și până jos. Trona între brazii și bolta pur albastră, surprinzător ca o poveste arabă. Nu-l văzusem niciodată din apropierea aceasta. În fața și în dreapta lui, creșteau albiți de nea, din volbura păduilor de brad, Vârful cu-dor, Furnica, Piatra-Arsă și ceilalți bătrâni amici ai Carmen Sylvei. O impresie de statornicie și de forță, de măreție și de scări puternic înălțate spre viitor îmi dădea acest castel regal. Cel ce a voit, și a zidit Castelul Peleş l-a zidit și l-a voit din inima lui plină de tradiție imperială, de imagina unei lumi superior orânduite și trufia vechilor castele de pe Rhin. Iar din ferestrele Peleşului, peste codri, peste munți, peste plaiul și peste viitorul României, privea un ochiu de vultur!

Azăzi Peleşul e închis și rece, Vârful-cu-dor și Piatra-Arsă dorm în capișonul lor de iarnă, iar străjerul nostru Carol-Vodă doarme și el — somnul cel de lungă vre-

rini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lințolii, lepedeie) 6 ștergare, 6 serviete, apoi perie de dinți, săpun și 2 piepteni. Afară de acestea rufele sau albiturile trebuitoare, câte $\frac{1}{2}$ duzină din fiecare, o haină de vară și una de iarnă, două fuste de lustre (jupon) și două de flanel, ciorapi, batiste (marămi) câte o duzină, o umbrelă (cort) și încălțăminte. În decursul anului vor primi în interuat o haină uniformă, 2 șurțe, o pălărie de vară și una de iarnă, care se fac aici și vor costa peste tot 50 până la 60 cor.

Dela direcțiunea școlii se pot primi prin postă: „Statutul de organizare“, „Regulamentul pentru complementar“ și „Planul de învățământ“ al școlii, à 30 bani exemplarul, iar monografia școlii, pe 25 de ani dela înființare, cu 3 cor.

Sibiu, în Iulie 1916.

Direcțiunea școlii

Informațiuni

Sibiu, 10 Iulie n.

Regimentele ardelenesti

au secerat din nou cununa învingerii și au stors încă odată admirația lumii prin vitejia lor fără de pereche. Simțim și noi o nemărginită mândrie deoarece știm, că flăcăii *români*, din văile și munții Ardealului, din Țara Oltului și de pe Murăș, de sub poalele Carpaților înalți și cei de pe Someș, Motii și Mocanii noștri, ei toți au avut curajul să stea în șanțurile ciuruite și măturate de gloanțe și șrapnele, spre a da dușmanului lovitura de moarte.

E Săn-Petru, hăeți! Serbătoarea secerișului vostru! De-ar fi lauda voastră, jertfa și vitejia voastră spre binele neamului nostru!

Cenzura. În ședința de Miercuri a dieței, a interpellat deputatul Des. Abraham în chestia cenzurii. Reținem următorul resumat:

»Ne-am deprins deja cu cenzura ca un rău necesar, dar felul cum se practică provoacă critică. Cenzura franceză și germană este cu mult mai liberală. La noi se rezumă activitatea cenzurii în comunicate confidentiale, cari conțin tot opreliști.

»Așa s'a oprit la noi a se publica dări de seamă despre ședința direcțiunii societății pentru valorizarea produselor de războiu

me — în zidurile sfinte dela Curtea de Argeș.

Și toate se vor sfârși aici? Tradiția pe care marele rege mort a căutat s'o răscădească pretutindeni — pe culmea aceasta, ca și în sângele poporului, în trebile Statului ca și în zbuciumatele noastre suflete — a fost să fie o încercare uriașă dar fără de noroc?

O, Români, Români! deschideți cronicile neamului, învățați ce au fost jalnicele domnii române, timp de sute de ani, dați-vă seamă din ce haos îngrozitor am eșit noi azi în fața lumii și pricepeți că norocul popoarelor nu e niciodată un câștig de loterie, ci o lentă și avară și dureroasă consolidare seculară!

Schița aceasta a talentatului scriitor a fost tipărită în »Flacăra«, de unde s'a reprodus apoi într'un mic volumaș, sub titlul: La țarmul Mărei, în care autorul a adunat câteva foiletoane de toată frumusețea.

și despre starea Arhiducesei Zita. Mai sever s'a procedat cu șeful statului major Conrad de Hötendorf, nefiind permis a se aduce știri despre căsătoria lui.

»Este oprit a se scrie despre prospecțiile de recoltă, spre a nu le consideră prea optimiste; este oprit a se reproduce întreprinderi făcute în dietă, ori conversații din culoare. Singuraticile știri se pot aduce numai cu titluri, ori cât de inofensive ar fi. Nu este permis a se scrie despre abuzurile la asentările din Austria. Este oprit a se da schițe hartografice. Ba s'a interzis și a se publica un interview al lui Conrad de Hötendorf. Culmea a fost când la 1 Mai s'a interzis publicarea depeșei Majestății Sale Monarhului la adresa omagială a Polonilor.

»Afacerile noastre publice se controlează în cartierul general. Numai articoli admiși de cenzura militară se pot publica.

Ministrul justiției Balogh apreciază atitudinea patriotică a întregii prese, admite că în practica de 2 ani s'au ivit și rătăcirii. Cenzura este însă un rău necesar în timp de războiu. Promite, că în viitor se va practica cenzura mai liberal ca până acum

Tot despre cenzură scrie »Az Est« de Joi la amezai: »S'a rostit ieri o interpelație în cameră. Ministrul a răspuns la interpelație. A eșit din calea asanării gravaminelor, dar a laudat presa ungară, că a făcut astfel de servicii în războiu, pe cari abia istoria le va aprecia.

»N'am merită însă această laudă, dacă prin tăcere am trezi aparența, că ne împăcăm cu aceste stări de cenzură.

»Orice putere, dacă e nemărginită și volnică, se lasă sedusă în mod necesar la exagerări și la practici asemănătoare abuzului. Aceasta s'a întâmplat și cu cenzura noastră și astăzi este situația, că suntem opriți a scrie despre cele mai multe fenomene ale acestei vieți grăbite, febrile și penibile de morbide. Nu ne putem atinge de nimic. Suntem ca medicul, care își așteaptă lacom și cu însufletire chemarea sa salvatoare de viață, dar n'are voie a se atinge de cea mai mare parte a corpului bolnavului și totuși trebuie să facă, conștient, ca și când ar vindeca. Trebuie să înghițim pilulele goale oficiale nefolositoare, frământate din zahăr, făină și apă și să facem ca și când am crede în acele.

»In fine se revoltă contra acestuia în telectul însufletit, cinstit și cu judecată clară. Se invoacă interesul războiului, dar cine are de gând să violeze acest interes? Ceea-ce a zis ministrul despre patriotismul presei ungare, dovedește și ne liniștește, că presa nu este în stare a violă interesele de războiu ale țării.

»Că până unde e interes de războiu și unde depășește volnicia acest cadru: putem să judecăm și noi, ca alți înțelepți, cari în nici o privință nu sunt mai cvalificați decât noi...

»Să nu creadă publicul, că glasul și conținutul de acum al lui »Az Est« este glasul nostru și convingerea noastră. Lumea aceasta ciudată ce se reoglindește acum din ziare este... o lume de hârtie, în care șoptește hârtia, că țara aceasta este din toate țările, pe cari le putem închipui, cea mai fericită, că traiul de războiu este din toate traiurile, ce ni-le putem închipui, cel mai perfect. Să nu vă bateți joc de noi din cauza aceasta și să nu ne certăți. Dar aveți milă cu noi. Mâine și p'cioarele ne

sunt legate, gura ne este astupată și ne mușcăm sângeros buzele.

Așa se plâng ziarele ungurești! Dar noi...?

O veste neadevărată. Ziarul »Moldova« din Iași dând o știre a »Adevărului« din București scrie:

Dr. Iuliu Maniu, iubitul și distinsul fruntaș al Românilor din Ardeal ar fi pierit pe frontul italian. Știrea nu este însă confirmată; se svonește că distinsul doctor ar fi fost rănit și că se află într'un spital din Viena. Fruntașul român, deși scutit de serviciul militar, fusese recrutat astă iarnă ca soldat împreună cu alții din categoria d-sale. Având în vedere valoarea și situațiunea politică a dr-ului I. Maniu, unul dintre conducătorii cei mai de vază ai Românilor de dincolo, s'au făcut intervențiuni înalte dela noi, că el să nu fie dus în războiu. Guvernul unguresc și în special contele Tisza apreciind marea valoare politică a d-lui Maniu a consimțit la scutirea d-sale dela obligațiunile militare. D. Maniu însă, fără asentimentul căruia se făcuseră demersurile de mai sus, a refuzat favoarea ce i-se oferea, pretinzând că trebuie să împărtășească soarta tuturor fraților din monarhie. Aducem la cunoștința tuturor Românilor, pe cari nu i a zăpăcit încă complectamente propaganda moscotivă, știrea despre acest nobil gest al veneratului fruntaș român. Prin Dr. I. Maniu, vorbește Ardealul adevărat!

După cât suntem informați, știrea despre căderea ori rănirea d-lui Maniu, dată de »Adevărul«, nu este adevărată. Ea e luată din domeniul fanteziei, ca să facă senzație. Deaceia și merită muștrările, pe cari le face »Moldova« »Adevărului«.

Conunie. Dl Valeriu I. Hurdu, absolvent în teologie și student la drepturi, din Sibiu, își va serba conunia cu d-șoara Anrelia Petcu din Bazoș, în 29 Iunie 1916 s. v., la orele 6 d. a. în biserică din Bazoș.

Ruptură în partidul independist. În urma propunerii făcute de contele Andrássy în dietă și primită și de prim-ministrul, de-a loc și opoziției să controleze conducerea războiului și a politicii externe, în sânul partidului 48-ist s'au născut mari neînțelegeri. Bineînțeleș, că ele sunt de proveniență mai veche, acum însă au izbucnit cu o putere elementară. Contele Mihail Károlyi nu a fost mulțumit cu intrarea în comisia de control a contelui Apponyi, din care pricină s'au și născut deosebiri de vederi dintre ei. Eri contele Károlyi, după ce nu a izbutit să înlătore cearta, a abzis din postul de prezident și s'a retras și din partidul independist. Lui au să-i urmeze și alți deputați independiști mai de seamă, între cari István István, Batthányi, Lovászi, Beck Lajos și alții. Ei vreau să aibă mâinile libere, pentru a putea exercita controlul, așa dupăcum ei vreau.

Căldurile din România. În București e căldură așa de mare, cum n'a fost de zece de ani. Mercuri termometrul arăta 40-7 grade în umbră. În Iași ferbințeala a fost și mai uare, unde a ajuns 48°. În alte părți ale României au fost furtuni îngrozitoare, cari au pricinuit mari pagube. Astfel în Botoșani, unde furtuna a stricat și conductul electric, încât orașul întreg a rămas în întunec. Pagube mari a cauzat furtuna și în orașele Roman și Târgoviște.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Hereș.
Tiparul: »Tipografia Poporului«.